

PIRKANMAAN MAAKUNTAMUSEO

23.09.2025 DIAR: 754/2025

Tampereen kaupunki
Lupapiste

Lausuntopyyntönnä 25.8.2025

TAMPERE, ITÄINENKATU 8 (837-101-460-2), RAVINTOLA PLEVNAN LASITERASSI-
LAAJENNUS, POIKKEAMISHAKEMUS

Pirkanmaan maakuntamuseolta pyydetään lausuntoa otsikossa mainittuun poikkeamislupahakemukseen. Tampereen ydinkeskustassa, Finlaysonin alueella sijaitsevan ravintola Plevnan Itäisenkadun katualueella sijaitsevan lasiterassilaajennuksen yhdeksän vuoden määräaikainen lupa on päättymässä ja lupaa halutaan jatkaa. Hankkeessa poiketaan asemakaavassa osoitetusta pääkäyttötarkoituksesta, rakennuksen suojelumääräyksestä, rakennusoikeudesta sekä rakennusalaista. Alueellinen vastuumuseo toteaa asiassa seuraavaa.

Pirkanmaan maakuntamuseo haluaa aluksi huomauttaa, että hankkeessa ei tulisi harhaanjohtavasti puhua lasitetusta terassista, sillä kerrosalaltaan 84 m²:n kokoinen tila on selkeästi laajennus, jolla on perustukset, seinät, katto ja lämmitys. Laajennus toimii ympärivuotisessa käytössä ravintolan asiakastilana.

Pirkanmaan maakuntamuseo on vuosina 2016-2017 antanut kolme lausuntoa (diar. 316/2016; diar. 211/2017 ja diar. 261/2017) liittyen laajennuksen suunnitteluun sekä sille haettuihin poikkeamis- ja rakennuslupiin. Lausunnoissa on mm. tuotu ilmi vuonna 1877 Finlaysonin puuvillatehtaan kutomoksi rakennetun Plevnan poikkeuksellisen merkittävät arkkitehtoniset, teollisuushistorialliset ja kaupunkikuvalliset arvot sekä olennainen rooli osana valtakunnallisesti arvokasta Tammerkosken teollisuusmaisemaa (RKY-inventointi, Museovirasto, 2009).

Plevna on suojeltu voimassa olevassa, vuonna 1995 hyväksytyssä asemakaavassa merkinnällä sr-4, jota koskee kaavamääräys: ”Suojeltava rakennus, jonka katujulkisivut tulee säilyttää nykyisessä asussaan. Rakennuslautakunta voi sallia julkisivuihin tehtäväksi vähäisiä muutoksia.”

Pirkanmaan maakuntamuseo on katsonut terassilaajennuksen olevan vähäistä suurempi muutos, sen rakenteiden vaikuttavan raskailta ja peittävän ison osan suojellun rakennuksen julkisivusta sekä tekevän kaupunkikuvallisesti merkittävän Finlaysonin teollisuusalueen läpi kulkevan Itäisenkadun katutilan ahtaaksi. Maakuntamuseo ei puoltanut poikkeamisluvan myöntämistä hankkeelle, vaan edellytti suunnitelmia muokattavaksi siten, että laajennuksen ilme olisi kevyempi ja vähemmän peittävä. Lausunnoista huolimatta laajennus sai määräaikaisen luvan ja se toteutettiin.

Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että olemassa olevan laajennuksen määräaikaisen poikkeamisen jatkamiselle ei kulttuuriympäristön näkökulmasta ole estettä. Lupa tulisi kuitenkin myöntää enintään kymmeneksi vuodeksi, ja mikäli laajennus halu-

PIRKANMAAN MAAKUNTAMUSEO Museokeskus Vapriikki,

Alaverstaanraitti 5, 33101 Tampere. Puh. 040 6730784. Fax: 03 5656 5141

Sähköposti: pirkanmaan.maakuntamuseo@tampere.fi www.vapriikki.fi

taan sen jälkeen yhä pysyttää paikallaan, tulisi asia poikkeamismenettelyn ja määräaikaisen luvittamisen sijaan ratkaista asemakaavanmuutoksella.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta Pirkanmaan maakuntamuseolla ei ole hankkeesta huomautettavaa.

Kulttuuriympäristöpäällikkö

Anna Lyyra-Seppänen

Tutkija

Miia Hinnerichsen

Tiedoksi: Museovirasto/Kulttuuriympäristöpalvelut; Pirkanmaan liitto; Pirkanmaan ELY-keskus/Y-vastuualue/Yhdyskunnat ja luonto

MH/va/mh